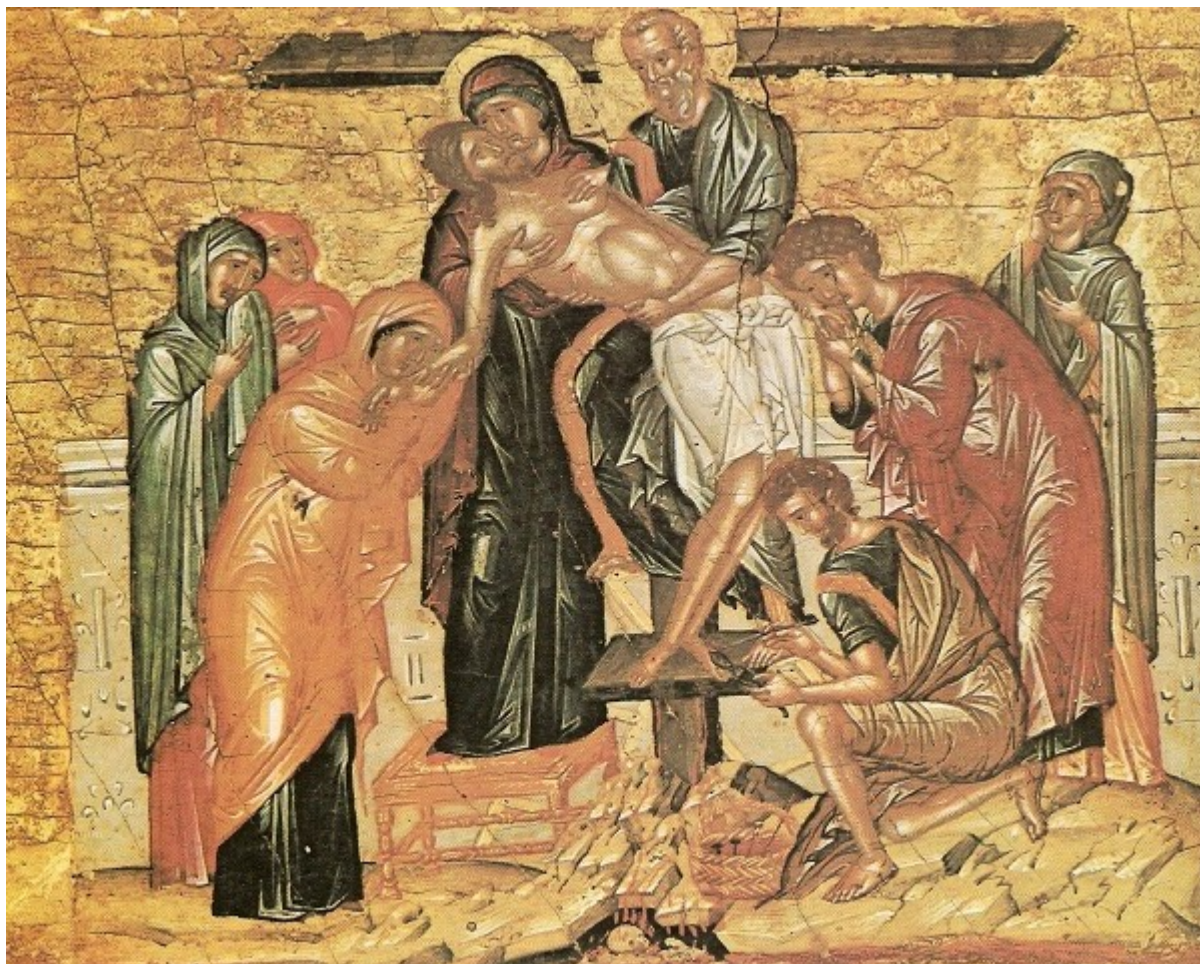

Εμείς Τον προδώσαμε, αλλά Εκείνος δεν μας απαρνήθηκε (2ο Μέρος)

[Ορθοδοξία](#) / [Θεολογία](#)

Ο άνθρωπος, αναλαμβάνοντας πια ο ίδιος με αυτοπεποίθηση τον καθορισμό της πορείας του, κυριεύτηκε από έπαρση και αλαζονεία. Η κακή χρήση της ελευθερίας του, πάλι, τον έκανε κακόβουλο και πεισματάρη. Η απομάκρυνση από το Θεό ολοκληρώθηκε με την αποστροφή και την ανταρσία εναντίον Του. Γι' αυτό κι εκείνος εγκατέλειψε τους παραβάτες. Έτσι η ζωντανή ενότητα Θεού και ανθρώπου διασπάστηκε. Ο Θεός είναι παντού και συντηρεί τα πάντα, αλλά ενώνεται με ελεύθερα όντα μόνο όταν υποτάσσονται σ' αυτόν. Κανενός το αυτεξούσιο δεν παραβιάζει.

Συντηρεί, βέβαια, και φυλάει ακόμα και τους πιο εγωιστές, αλλά δεν τούς πλησιάζει, δεν ενώνεται μαζί τους. Έτσι και οι προπάτορές μας αφέθηκαν μόνοι. Αν είχαν μετανοήσει έγκαιρα, ίσως ο Θεός να είχε επιστρέψει κοντά τους. Δυστυχώς, όμως, έμειναν αμετανόητοι. Παρά τα ολοφάνερα αποδεικτικά στοιχεία, ούτε ο Αδάμ ούτε η Εύα παραδέχτηκαν πως ήταν ένοχοι. Έτσι τιμωρήθηκαν με έξωση από τον παράδεισο. Συνήλθαν μετά την έξωσή τους, μα ήταν πια αργά. Δεν είχαν παρά να υπομείνουν τις συνέπειες της πτώσεώς τους, όπως τις υπομένει ολόκληρο το ανθρώπινο γένος, που κατάγεται απ' αυτούς. Ας ευγνωμονούμε τον πανάγαθο Θεό, που, μολονότι τον προδώσαμε, δεν μας απαρνήθηκε, δεν μας ξέχασε, δεν μας άφησε αβοήθητους. Μ' ένα θαυμαστό τρόπο οικονόμησε την επανένωση μας μαζί του.

Ξανοίχτηκα αρκετά. Ας επικεντρώσουμε, λοιπόν, την προσοχή μας στο τι συνέβη μέσα στον άνθρωπο: Το πνεύμα, όσο ήταν σε ζωντανή κοινωνία με το Θεό και έπαιρνε θεία δύναμη απ' αυτόν, είχε εξουσία πάνω στη ψυχή και το σώμα. Όταν διακόπηκε η κοινωνία του με το Θεό, διακόπηκε και η ενίσχυσή του με θεία δύναμη. Μόνο του και αδύναμο πια, δεν μπορούσε να κυβερνήσει τη ψυχή και το σώμα, που το αιχμαλώτισαν και το υπέταξαν. Στον άνθρωπο κυριάρχησε η διάνοια και, μέσω της διάνοιας, η σαρκικότητα. Έτσι ο άνθρωπος, από πνευματικός, έγινε

διανοητικός και σαρκικός. Το αποδυναμωμένο πνεύμα δεν έχει, από τότε μέχρι σήμερα, εξουσία πάνω του. Είναι το ίδιο πνεύμα που πήρε εξ αρχής από το Θεό, αλλά ανίσχυρο.

Γνωστοποιεί, πάντως, την ύπαρξή του κάπου-κάπου, άλλοτε με το φόβο του Θεού, άλλοτε με τα ξυπνήματα της συνειδήσεως και άλλοτε με το ανικανοποίητο από τα κτιστά πράγματα. Σ' αυτές τις εκδηλώσεις δεν δίνουμε πολλή προσοχή. Μόλις που τις αντιλαμβανόμαστε, καθώς όλο το ενδιαφέρον μας είναι στραμμένο στις μέριμνες της επίγειας ζωής. Η διάνοια μας έχει αφοσιωθεί σ' αυτή τη ζωή, μια ζωή υλική. Την επίγεια ζωή, τη ζούμε όλοι με σώμα, και καθετί σωματικά από φαίνεται αναγκαίο.

Ο άνθρωπος, όταν συντελέστηκε η ανατροπή της τάξεως στις αμοιβαίες σχέσεις και στην αλληλεξάρτηση των μερών της φύσεώς του, δεν μπορούσε πια να δει τα πράγματα μέσα στην ορθή τους προοπτική, ούτε μπορούσε να διατηρήσει τις ανάγκες, τις επιθυμίες και τα συναισθήματά του σε ευταξία και ισορροπία. Σ' όλα αυτά -ανάγκες, επιθυμίες, συναισθήματα- επικράτησε σύγχυση και αταξία. Μα το χειρότερο ήταν ότι σ' αυτή την κατάσταση προστέθηκαν και τα πάθη, που κυριάρχησαν στον άνθρωπο και άρχισαν να τον τυραννούν. Φοβερή είναι η τυραννία των παθών! Έχεις δει πώς η οργή ψήνει σαν πυρετός τον οργισμένο; Πώς ο φθόνος τρώει σαν σαράκι τον φθονερό;

Πώς η λύπη λιώνει σαν αργός θάνατος τον βυθισμένο σε πένθος; Έτσι συμβαίνει με όλα τα πάθη, που εμφανίστηκαν μέσα μας μαζί με τη φιλαυτία. Αυτή είναι η μάνα τους. Μόλις ο προπάτοράς μας είπε μέσα του, «εγώ ο ίδιος», «ο εαυτός μου», στη ψυχή του ρίζωσε η φιλαυτία, αυτό το δηλητήριο, αυτός ο σπόρος του σατανά. Από τη φιλαυτία αναπτύχθηκαν στη συνέχεια και τα άλλα πάθη -υπερηφάνεια, φθόνος, οργή, μίσος, λύπη, απελπισία, πλεονεξία, φιληδονία, κλπ.- με όλα τα επακόλουθα και τις συνέπειές τους. Ενωμένα πια με την ανθρώπινη φύση, επιδεινώνουν μια κατάσταση που, και χωρίς αυτά, ήταν κατάσταση διαταραχής της φυσικής τάξεως.

Να, λοιπόν, σε τι συνίσταται η αρρώστια μας: Το πνεύμα κυριεύθηκε από έπαρση και αλαζονεία, από κακοβουλία και πεισμονή. Έτσι έχασε την εξουσία του και υποτάχθηκε στη ψυχή, στο σώμα και στα εξωτερικά, στα υλικά πράγματα. Ακολούθησαν η σύγχυση και ο πολλαπλασιασμός των αναγκών και των επιθυμιών, διανοητικών και σωματικών. Αυτές καθαυτές οι ανάγκες του ανθρώπου είναι περιορισμένες και εύτακτες. Το αρρωστημένο πνεύμα, όμως, που από τη φύση του έχει απεριόριστη ενέργεια, τις πολλαπλασιάζει ακατάπαυστα και τις μπερδεύει, δημιουργώντας αυτή τη σύγχυση και την αταξία, για την οποία μιλήσαμε.

(Οσίου Θεοφάνους του Εγκλείστου, «Ο δρόμος της ζωής»,σ. 87-92, εκδ. Ι.Μ.Παρακλήτου)

<http://bit.ly/19kAEoA>